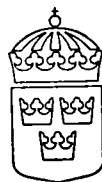

Regeringens proposition

1988/89: 24

om ändring i lagen (1984: 351) om
totalisatorskatt

Prop.
1988/89: 24

Regeringen föreslår riksdagen att anta det förslag som har tagits upp i bifogade utdrag ur regeringsprotokollet den 20 oktober 1988.

På regeringens vägnar

Ingvar Carlsson

Kjell-Olof Feldt

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen redovisas huvuddragen i det avtal som ingåtts mellan staten och trav- och galoppsportens centralförbund i fråga om riktlinjer för hästtävlingar med totalisatorverksamhet, m. m. för år 1989. Den nuvarande totalisatorskattelagens giltighetstid föreslås förlängd till att omfatta totalisatorvadhållning som sker före utgången av år 1989.

Förslag till
Lag om ändring i lagen (1984:351) om totalisatorskatt

Prop. 1988/89: 24

Härigenom föreskrivs att 4 och 7 §§ lagen (1984:351) om totalisatorskatt skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 §

Totalisatorskatt tas ut med elva procent av de sammanlagda insatserna upp till

2 600 milj. kr.	år 1984	2 600 milj. kr.	år 1984
2 600 milj. kr.	år 1985	2 600 milj. kr.	år 1985
2 750 milj. kr.	år 1986	2 750 milj. kr.	år 1986
3 050 milj. kr.	år 1987	3 050 milj. kr.	år 1987
3 150 milj. kr.	år 1988	3 150 milj. kr.	år 1988
		3 150 milj. kr.	år 1989

och med åtta procent på överstigande insatser.

7 §

Denna lag gäller för totalisatorvadhållning enligt 1 § som sker före utgången av år 1988.

Denna lag gäller för totalisatorvadhållning enligt 1 § som sker före utgången av år 1989.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1989.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 20 oktober 1988

Närvarande: statsministern Carlsson, ordförande, och statsråden Feldt, Sigurdsen, Hjelm-Wallén, Bodström, Göransson, Dahl, R. Carlsson, Hellström, Johansson, Lindqvist, G. Andersson, Lönnqvist, Thalén, Nordberg, Engström, Freivalds, Wallström

Föredragande: statsrådet Feldt

Proposition om ändring i lagen (1984: 351) om totalisatorskatt

1 Inledning

Totalisatorverksamhet i samband med trav- och galopptävlingar har i Sverige förekommit sedan lång tid. År 1973 beslutade riksdagen (prop. 1973: 113, JoU 28, rskr. 235) om nya riktlinjer för hästtävlingar med totalisatorverksamhet m. m. Riksdagen bemyndigade Kungl. Maj:t att träffa avtal med Svenska travsportens centralförbund (STC) och Svenska galoppsportens centralförbund (SGC) om sådana riktlinjer. Den 22 mars 1973 träffades ett avtal om detta mellan staten och de båda förbunden. I anslutning härtill bildades Aktiebolaget Trav och Galopp (ATG).

Efter riksdagens bemyndigande (prop. 1975/76: 150, JoU 45, rskr. 382) träffades ett nytt avtal mellan staten och trav- och galoppförbunden den 13 april 1976. Avtalet förlängdes att gälla t. o. m. den 30 juni 1984 genom tilläggsavtal den 27 juni 1980. Nytt avtal mellan staten och trav- och galoppförbunden gällande tiden den 1 juli 1984 – den 31 december 1988 träffades den 3 april 1984. Avtalet byggde bl. a. på att en ny lag om totalisatorskatt skulle införas. I proposition 1983/84: 180 redovisade regeringen huvuddragen i avtalet och föreslog riksdagen att anta en lag om totalisatorskatt, m. m. Riksdagen biföll den 24 maj 1984 vad regeringen hemställt i propositionen (SkU 1983/84: 41, rskr. 339 samt SkU 1983/84: 55, rskr. 411). Den 7 juni 1984 godkände regeringen avtalet och lämnade ATG tillstånd att anordna vadhållning i samband med hästtävlingar. Tillståndet gäller t. o. m. den 31 december 1988. Det har senast ändrats den 14 november 1985.

Jag avser nu att redogöra för gällande förhållanden och för det nya avtal som träffats för år 1989.

Jag har i ärendet samrått med statsrådet Engström.

Utvecklingen inom hästsporten har sedan bildandet av ATG varit framgångsrik. Den samordning som skett av sporten har ökat intresset dels för själva hästsporten, dels för dess olika spelformer.

Huvudorganisationen STC omfattar 45 travsällskap (ideella föreningar), varav 30 genomför tävlingar med totalisator. Sällskapen är spridda över hela landet och har till huvudsyfte att anordna travtävlingar. I flertalet fall äger sällskapen sina banor. Huvudorganisationen SGC omfattar tre organisationer med tävlingsverksamhet. Medlemmar i förbundet är förutom de tävlingsanordnande organisationerna även andra intresseorganisationer, t. ex. Jockeyklubben, Galopphästägarnas riksförbund och Svenska Fullblodsavelsföreningen.

I regeringstillståndet anges vinstutdelningen i de olika spelformerna i procent i förhållande till gjorda insatser enligt följande

Spelform	Vinstutdelning i % av insatserna
V 65	65
V 5, G 5	65
Trio och Dubbeltrio	70
Kombination	80
Vinnare	80
Plats	80
Dagens dubbel	80

V 65 och G 5 har endast förekommit som riksspel genom förmedling till ATG medan övriga spelformer i huvudsak drivits som banspel med en mindre andel förtidsvad som förmedlats direkt till tävlingsbanan.

Under år 1987 införde ATG successivt datoriserat förtidsvad, s. k. totomater. Totomater är kassaterminaler med direkt anslutning till ATG:s datorcentral och förekommer f. n. hos ca 500 ombud. I början av år 1988 har också 74 postkontor som tar emot förtidsvad försetts med totomater. Införandet av dessa innebär att förtidsvad även kan ske på de spel som tidigare enbart var banspel. Således kan totomatspel förekomma förutom på V 65 på alla nu förekommande banspel.

Som förutsattes i det år 1984 träffade avtalet beslutade riksdagen att totalisatorskatten under avtalsperioden den 1 juli 1984 – den 31 december 1988 skulle tas ut med elva procent på trav- och galoppspelets sammanlagda insatser upp till

2 600 miljoner kronor år 1984

2 600 miljoner kronor år 1985

2 750 miljoner kronor år 1986

3 050 miljoner kronor år 1987

3 150 miljoner kronor år 1988

och med åtta procent på överstigande insatser.

Omsättningen har under perioden varit

3 274 miljoner kronor år 1984
 3 759 miljoner kronor år 1985
 4 137 miljoner kronor år 1986
 4 526 miljoner kronor år 1987
 5 470 miljoner kronor år 1988 (prel.)

Totalisatorskatten har uppgått till

324 miljoner kronor eller 9,9 % år 1984
 379 miljoner kronor eller 10,1 % år 1985
 414 miljoner kronor eller 10,0 % år 1986
 454 miljoner kronor eller 10,0 % år 1987
 532 miljoner kronor eller 9,7 % år 1988 (prel.)

Av det föregående framgår att totalisatorskatten i stort uppgått till ca 10 procent av den totala omsättningen på trav- och galoppspelen. År 1984 utgick totalisatorskatt endast under det andra halvåret. Under det första halvåret utgick i stället den tidigare totalisatoravgiften om 10 % på omsättningen. De angivna siffrorna för detta år avser både avgift och skatt.

I avtalet med staten år 1984 överenskomms att ATG och STC under vissa förutsättningar övertog det ekonomiska ansvaret för hingstuppfödningssanstalten Wängens fortbestånd fr. o. m. den 1 juli 1985. Statens bidrag upphörde efter budgetåret 1984/85. Staten gjorde heller inga andra åtaganden gentemot anstalten.

Förutom tidigare lämnad garanti för lån på 30 milj. kr. lämnade staten i enlighet med avtalet en ytterligare garanti till ATG på 16 milj. kr.

3 1988 års avtal

I proposition 1983/84: 180 lämnades, som tidigare nämnts, en redogörelse för huvuddragen i det hittills gällande avtalet.

Det nu träffade avtalet är i väsentliga delar oförändrat jämfört med 1984 års avtal. Det nya avtalet innebär i princip endast en förlängning på ett år av det tidigare avtalet och på oförändrade villkor jämfört med vad som gällt under år 1988.

Bakgrunden till att man nu valt en kortare tids förlängning av tidigare avtal är i korthet följande.

Som framgått av det föregående har totalisatoromsättningen utvecklats positivt under de senaste åren. Den omsättningsökning som beräknats för år 1988 är till övervägande del hänförlig till spelformen Dagens dubbel, vilken introducerades som riksspel med förtidsvad år 1987.

Trots den siffermässigt goda omsättningsutvecklingen på totalisatorspelen har ATG på senare tid redövisat vissa underskott i verksamheten. För verksamhetsåret 1987 var underskottet 52,4 milj. kr. Även för år 1988 förutses ett underskott. En orsak till detta är de stora investeringar som gjorts i det nya totomatsystemet samt förändringar i ersättningsarna till

ombuden. En annan är att de spelformer, som ökat mest, är sådana där vinstutdelningen till vinnarna är störst. Dessa spelformer ger därmed endast en mindre del av omsättningen tillbaka till sporten. En ytterligare orsak är en – åtminstone under senare delen av år 1988 – allmänt vikande tendens vad gäller utvecklingen på spelmarknaden i stort. Denna vikande tendens kan spåras även på de områden av spelmarknaden där AB Tipstjänst och Svenska Penninglotteriet AB är verksamma.

Avsikten med en kortare tids förlängning av avtalet mellan staten och trav- och galoppsportens centralförbund är att ge förbunden och ATG en möjlighet att analysera den senaste tidens utveckling och bl. a. utvärdera om det nu är fråga om en tillfällig svacka eller en mera långsiktig avmattning.

I det nu träffade avtalet har det förutsatts att förbunden under år 1989 medverkar till att konkreta åtgärder vidtas för att stärka ATG:s och sportens ekonomiska ställning. De skall därvid särskilt beakta ATG:s behov av en god soliditet. Vidare bör i sammanhanget också uppmärksammas att såväl ATG som sporten i dess helhet under senare år haft en snabb kostnadsökning.

Mot den angivna bakgrunden är det rimligt att genom en ettårig avtalsförlängning på oförändrade villkor skapa ett rådrum för trav- och galoppsporten att – i ett läge då framtidsutsikterna är synnerligen svårbedömda – utarbeta en långsiktig strategi för den framtida verksamheten. De analyser och slutsatser som förutsätts bli resultatet av arbetet får sedan tjäna som underlag för de överläggningar som med den valda avtalskonstruktionen måste inledas under det kommande året.

Bl. a. i syfte att förbättra ATG:s ekonomi torde det bli aktuellt att öka det s. k. vinstavdraget på Dagens dubbel från 20 till 25 %, vilket får till följd att en större andel av insatserna på denna spelform kan återföras till sporten. I avtalet har det antecknats att en höjning av vinstavdraget avses bli genomförd fr. o. m. den 1 januari 1989. Det ankommer på regeringen att besluta i sådana frågor.

Genom den tilltänkta förändringen av vinstavdraget uppnås också en större konkurrensneutralitet gentemot de statliga spelbolagen, främst AB Tipstjänst och där spelformen Oddset.

Som en förutsättning för att det nu ingångna avtalet skall bli gällande har angetts dels att regeringen godkänner avtalet, dels att riksdagen beslutar om en totalisatorskatt för år 1989 som i enlighet med vad jag kommer att föreslå i det följande (avsnitt 5) blir densamma som gällt för år 1988.

Under de överläggningar som nu ägt rum har parterna bl. a. diskuterat de ekonomiska problem som uppkommit inom vissa anläggningar, där verksamheten drivs i stiftelseform, nämligen Stiftelsen Ridskolan på Strömsholm, Stiftelsen Wången och Stiftelsen Sveriges Avels och Hästsportcentrum, Flyinge. Under förutsättning att överenskommelser senare kan träffas har centralförbunden förklarat sig beredda att verka för att ATG under avtalsperioden tillskjuter medel för stöd till dessa verksamheter. Det som nu anförts har tagits in i avtalet.

Vidare har under överläggningarna i anslutning till frågan om den framtida utvecklingen och finansieringen av de nyss nämnda stiftelsernas verksamheter vissa diskussioner förts om eventuell överlåtelse till hästsporten

av de av staten ägda fastigheter som för närvarande disponeras dels av Stiftelsen Sveriges Avels och Hästsportcentrum, Flyinge, dels av Täby Galopp AB. I avtalet har antecknats att parterna är överens om att under avtalsperioden föra fortsatta sådana diskussioner.

4 Gällande skattebestämmelser

Lagen (1984: 351) om totalisatorskatt trädde i kraft den 1 juli 1984. Lagen omfattar totalisatorvadhållning för tiden den 1 juli 1984 – den 31 december 1988 och är utformad efter mönster av andra punktskattelagar. Skatt erläggs för insatserna på sådan totalisatorvadhållning vid offentliga trav- och galopptävlingar, för vilken tillstånd krävs enligt lotterilagen (1982: 1011). ATG är ensam skattskyldig. Skattskyldighet inträder när vinstuträkning sker. Som tidigare redogjorts för tas skatten ut med elva procent av insatserna upp till ett i lagen angivet grundbelopp för vart och ett av åren 1984 - 1988 och med åtta procent av insatserna därutöver. Bakgrunden till denna skattekonstruktion var att det vid de överläggningar som ägde rum mellan staten och trav- och galoppförbunden inför den då aktuella avtalsperioden stod klart att några kraftiga skattehöjningar inte var önskvärda. En begränsad höjning av statens andel ansågs dock möjlig. Genom skattekonstruktionen skulle sporten ges den grundtrygghet som ansågs nödvändig för att sporten och spelet även i fortsättningen skulle kunna utvecklas på samma gynnsamma sätt som tidigare. Vidare skulle den vara ett incitament till att ytterligare öka totalisatoromsättningen, vilket ansågs gynnsamt för såväl sporten som staten.

5 Totalisatorskatt för år 1989.

Mitt förslag: Skattesatserna på totalisatoromsättningen skall för år 1989 vara oförändrade och tas ut med elva procent av de sammanlagda insatserna upp till 3 150 miljoner kronor och med åtta procent på överstigande insatser.

Skälen för mitt förslag: Som jag tidigare framhållit bör någon ändring av de skattesatser som nu tillämpas inte ske för år 1989. Även grundbeloppet för år 1988 bör vara oförändrat. Skatt bör således tas ut med elva procent av de sammanlagda insatserna upp till 3 150 miljoner kronor och med åtta procent på överstigande insatser. Giltighetstiden för lagen om totalisatorskatt bör förlängas och gälla totalisatorvadhållning som sker före utgången av år 1989. Lagändringen bör träda i kraft den 1 januari 1989.

6 Upprättat lagförslag

Prop. 1988/89: 24

I enlighet med vad jag nu anfört har inom finansdepartementet upprättats förslag till lag om ändring i lagen (1984: 351) om totalisatorskatt.

7 Lagrådets hörande

De föreslagna ändringarna är enligt min mening av sådan beskaffenhet att lagrådets hörande skulle sakna betydelse. Yttrande från lagrådet behöver därför inte inhämtas över lagförslaget.

8 Hemställan

Jag hemställer att regeringen föreslår riksdagen att anta förslaget.

9 Beslut

Regeringen ansluter sig till föredragandens överväganden och beslutar att genom proposition föreslå riksdagen att anta det förslag som föredraganden lagt fram.